

dolgo, da se začne žival tresti vsled mraza in si napravijo vetrovi pot iz nje.

Zoper napenjanje priporoča se sicer več pripomočkov in nekateri izmed njih pomagajo v resnici, toda tako lehkí niso in predno se oskrbijo, utegne že biti prepozno. Naše sredstvo, ki smo ga zgoraj opisali, pa je lahko in kakor izkušnja kaže, pomaga skorej vsakokrat.

Česar torej gospodar naj nikoli ne zanemari, je to, da ne polaga živini h krati druge krme, ampak naj dela to polagoma. Tako se ovaruje škode, pa živina mu bode hvaležna.

Sadjerejci pozor!

Sedaj vidimo po sadnem drevju mnogo klopov pajčevine, v katere je več listov zapredenih; ti so že rujavi in suhi in v njih je večkrat silno veliko število majhnih gosenic. Te moramo brž vse obrati in vničiti, sicer se bode gosenična zalega razlezla po listji ter bi veliko drevja in sadja vničila in poškodovala.

Sejmovi. Dne 6. junija v Račah. Dne 7. junija v Kapelah, pri sv. Marjeti na Dr. polji: v Poličanah in v Tržišči pri Slatini. Dne 9. junija v Rušah, pri sv. Marku poleg Laškega, pri sv. Martinu pri Slov. Gradci, pri Novi cerkvi, na Pilštanji, v Strassu, na Tinskem in v Selnici. Dne 10. junija pri sv. Primoži in dne 11. junija v Imenem.

Dopisi.

Iz Kamnice. „Marburgarci,“ ta ljubeznjiva tetka naših nemškutarjev, ima po dolgem premolku spet neki dopis, pravo duševno dete svojega očeta, iz Kamnice. Poznamo sicer ptiča po njegovem petji, saj jo je tako lepo zakročil; prav po liberaluški, nemčurski viži jo je dal. Kako je temu ptiču ime, katerega je tudi vse oživljajoča spomlad vzbudila, to za zdaj zamolčimo, ker je nam le do stvari in ne do oseb. In zato samo hočemo pregledati dopis iz Kamnice v Marburgarci. V njej se namreč zaletava in buta kamniški dopisnik v „Slov. G.“ Ta je namreč v svoji 19. štef. t. l. pisal iz Kamnice, da je „prusko-judovski šulverein tu bojda poginil na žepni jetiki.“ Temu je pač kamniški dopisun oporekal ali ni posekal, saj je sicer sam večkrat govoril o nekem kasirji ali kar je bil pri „šulvereinu,“ pri katerem se je bojda prikazala ta jetika. Pisavec teh vrstic kos je s pričami to dokazati, in potem naj se on zagovarja! No jetika, po slovensko dobro „sušica,“ pač suši človeka. Treba zamakati in zalivati. In tako so tudi storili „šulvereinovci“ in glej naenkrat je okreval šulverein na 18. maja. Ali kako tudi ne bi! Največji dušni velikani segli so mu pod pazduho. Kamnica je vže zavarovana pred slovensko narodno stranko. Črno

na belo stoji v „Marburgarci,“ da stojita tu na branišči nemštva dva velikana, uda šulvereina in ker jih je „tetka Mariboržanska“ razglasila svojim bravcem, ne smemo jih zamolčati č. čitateljem. Ona sta namreč v Kamnici: zapisnikar „šulvereinov,“ Luka Gratzler, tukajšnji učitelj in kasirjev namestnik, Kaup ml., tukajšnji kupec, kateri le od Slovencev živi. Kako pa si je opomogel „šulverein,“ to je tudi nam znano iz ust samega načelnika. Komu gredu tu za sluge, pač vemo, kakor tudi vemo, kakšne misli in kakšno mnenje ima dopisnik kamniški o tistem možu, katerega tako kadi v svojem dopisu. Kakšna hvala in koliko kadila mu, ko vendar vsako bablje in vrablje vé, da mu je ljub, kakor resa v očesu. Da, hliniti in prilizovati se umejo naši liberalni nemškutarji na vsaki strani. Bóde jih pa najbolj v oči Slovencev, veren in vesten in pa slovenski duhovnik. Nemškutarjem in nekim zagrizenim liberalnim Nemcem, kateri hočejo po vsej sili osrečiti z edinoizveličavno nemško „kulturo“ slovensko ljudstvo, so pač ti na poti. No jaz bi vedel dober svet takim gospodom, kateri so se izvrgli, izrodili slovenskemu narodu in tistim, kateri so od drugod med nas Slovence prišli, kako se lahko izognejo tém sitnostim. Kogar namreč v želodeci tišči slovenski jezik in slovenski duhovnik, svetujemo mu: pojdi k culukafrom in rešen je jih. Njihova neumorna delavnost pa bo tam najbrž več sadú obrodila, kakor med nami, — za nje zahvaljujemo dobrotljive, ljubeznjive nemškutarške gospode. Nadalje piše kamniški dopisnik v „tetki,“ da je ta pohlevni „Slov. Gospodar“ celo psoval, „šinfal.“ Meni se ne zdi, pa neke besede obračal je dopisnik prè na se. Svobodno mu! Mi nimamo ničesar zoper to. Pač ne napravi eno in isto branje ali čitanje na vsakega človeka enaki vtisek. Nature so različno vzprejemljive. In glejte dragi čitatelj, ker mislim, da ni na tega vtiska napravil tisti dopis iz Kamnice, kamniški dopisnik Mariboržankin se je bojda, kakor v zrkalu, videl opisanega v njem. Posebno so se mu prikupile besede: in zato jih pač ne smem zamolčati, namreč „Rjav pa, kakor Judež, nam bodi vsak nemškutar! Črn je, njega se varuj Slovenec!“ In naposled očituje dopisniku „Slov. Gospodarja“ „zagrizenost.“ Te on ne pozna, spoštuje Nemca pravega, tudi kakor vsako drugo narodnost, za nemškutarje pa ne mara. Zoper nje je vedno nastavljen brušeno pero. In ker še vpraša, če je vaš dopisnik bral neke latinske besede, odgovarja mu se z vprašanjem, je-li on vže bral kje to le: „Žaba le reglja, kadar je suša“ e basta!

Iz Velike Pirešice. (Dodatek.) V zdajšnjem naznanilu o letnem zboru naše podružnice družbe sv. Cirila in Metoda izostalo je po neki neljubi pomoti poročilo o zadnji pre-

važni točki dnevnega reda, katero treba s tem popolniti. Gosp. tajnik, Kač prečital je namreč posebno pismo udanosti naše družbe do našega višjega pastirja, premil. knezoškofa Mihaela s prošnjo, da naj sprejmejo v imenu vseh avstrijskih škofov našo najbolj udano zahvalo za znano preimenitno izjavo od 12. sušca t. l. v zadevi verske šole. To pismo je bilo soglasno odobreno ter prvomestniku na skrb dano, da ga primernim potom izroči premil. knezoškofu. G. prvomestnik je imel čast v nedeljo, dne 4. maja t. l. v posebnem zaslišanju v Celji izročiti prošnjo na vis. gospodsko zbornico za versko narodno šolo, kakor tudi to pismo udanosti premil. gosp. knezoškofu Mihaelu, ki so blagovoliли obe listini milostivo sprejeti ter so milostivo zagotovili to družbo svoje posebne naklonjenosti ter vsestranske podpore njenih blagodejnih naporih.

Od sv. Trojice pri Slatini. (Pogreb zvestega domoljuba.) Nemila smrt nam je v nedeljo, dne 20. aprila ob 2. uri popoldan po kratki mučni bolezni previdenega s sv. zakramenti pobrala nepozabljivega in spoštovanega g. Janeza Žurmana. Rajni je bil rojen leta 1818 in je deloval kot občinski predstojnik 27 let. Več občinam je bil tajnik od leta 1848. Mnogo let je bil cenilni mož. Da so ga ljudje spoštovali in ljubili, to nam kaže njegov slovesen pogreb, kajti ljudstva se je mnogobrojno sešlo, skazat mu zadnjo čast. Brez prošnje zbralo se je 6 županov, kateri so hoteli rajnemu s tem zadnjo čast izkazati, da so njegove telesne ostanke k večnemu počitku prenesli. Zalovali so za njim njegovi otroci, katerim je bil ljubeznjiv in skrben oče; zalovali so za njim sorodniki in znanci, tudi berači, za katere je imel rajni radodarne roke. Rajni je bil priprost mož, ali vsemogočni nadaril ga je bil z bistrim umom tako, da so celo učeni ga za svet prašat hodili. Zvest pa je ostal do groba svojemu milemu slovenskemu narodu, ter z lepim izgledom otroke svoje in znance k temu spodbujal. Rajni je mnogo občeval z gospodi različnih strank, ali ob času volitev za dež. ali državni zbor pa je stal, kakor skala, trdno s svojimi župani in volilci za narodno stvar. Naročen je bil zmiraj na dobre slov. časopise, prečitavši pa jih je kaj rad drugim prepuščal. Rajnik si je bil želel pokopan biti v grobu svoje pred 12 leti umrle soproge, kar se mu je tudi spolnilo. Bil je tudi vzgleden gospodar in dober kmetovalec, posebno dober oče svojih otrok, katerim je za dobro vzgojo posebno skrbel. Bodi mu zemljica lakka!

Iz Šmarijskega okraja. (Raznoterosti.) V torek, dne 28. malega travna je proti večeru okoli 6 ure začela v Dragomilem, Krkovicah, in Brezji kakor lešniki debela toča naletavati. No ta škodljivka je zadosti rano začela. Samo

naj bi Bog dal, da bi nobenokrat večje škode ne naredila, kakor je je zdaj. Pri tukajšnji žendarmerijski postaji so bili samo postaje vodja pustili še doma, vsi drugi, na število trije, so bili potegnili v druge kraje, kjer delavci štrike delajo. Ednako se je tudi bojda naredilo, na vseh sosednjih postajah. Hvala Bogu, pri nas je pač miren kraj! Slovenci so poštene duše! Saj se vidi zdaj, da se vre in rogovili tam, kjer je večina nemčurska. Ali bodo videli, kdo jim je najbolj zvest? V tukajšnjih obrtnijskih krogih je splošnja nezadovoljnost, ker so naš okraj brez vsega vprašanja, tebi nič meni nič, h Konjiški okrajni bolniški blagajnici vdělili. Če ne smemo imeti tukaj v Šmariji lastne okrajne bolniške blagajnice, tedaj bi pa le vendar se smelo vprašati, h kateri blagajnici bi radi plačevali. Znano je, da kdor plačuje, ima tudi nekako pravico govoriti, če tudi drugači ne, kakor pri obēnih zborih in volitvah. To nam je pa sedaj na ravnost odrezano. Ko bi bili k enaki blagajnici v Celje oddeljeni, tako bi imela stranka, ki je najbolj oddaljena, 5 ur daleč k volitvi in bližje stranke pa so po 2 $\frac{1}{2}$ ure, med tem, ko imajo najbližje stranke sedaj v Konjici ito 3 ure, to je iz Lipoglave in obližja, druge daljne stranke po 9 ur daleč iti. Na kaj se je pri tem gledalo, to ne more nihče zastopiti. Menda že, kako bi se nemškim Konjicam na noge pomagalo. O slavljenem nemčurstvo! Vpeljali so nam rokodelske zadruge, 5. kolo pri vozu za nas na deželi. Pa v mestu je na ravnost kaj druga, kjer si lahko posamezna rokodelstva posamesne zadruge osnujejo; to ima pomen. Pri nas tukaj na deželi pa ne more drugega pomena imeti, kakor plačaj, pa sopot plačaj in z mirom drugo nič, kakor plačaj, pa ne veš, zakaj je to dobro. Če to gre tako dalje, gremo v 2 letih vsi beračit. Obrtnija od leta do leta peša, zmirom je manj denarja med ljudstvom, rokodelci nimajo dela, vidno se še samo tisti od strani občinstva podpirajo, ki imajo dolge prste, pa če nekoliko po nemščini dišijo. Poštenjaki se pa pri vseh dobrih lastnostih prezirajo.

S Ptuja. (Dijaška kuhinja) v samostanu č. gg. oo. minoritov v Ptujem je v tekočem šolskem letu 1889/90 počenši z 19. septembrom l. l. do 31. marcija t. l. 2571 kosile v vrednosti 385 gl. 65 kr. a. v revnim dijakom podelila. Z nova so v človekoljubni namén darovati blagovoliли a) vnauji: „Ljubenski domoljubi“ po g. Kunsteku Lukežu, 10 gl.; slavna Makolska posojilnica po č. g. Lendovšku, 10 gl.; g. Spindler Anton, c. kr. zemljiški knjigovodja v Brežicah, 5 gl.; g. Koser Fran poštar in posestnik pri sv. Lovrenci v Slov. gor. 1 gl. 50 kr.; g. Mikl Tomaž, trgovec in veleposestnik pri sv. Marjeti pod Ptujem 1 gl.; b) Ptujski: g. dr. Ploi Jakob 4 gl.; g. Kunstek Lukež 2 gl.; g.

Klobučar Anton 2 gl.; g. Cilenšek Martin 1 gl.; č. g. Majcen Ferdo 1 gl.; č. g. Črnko Marko 1 gl. 5 kr.; č. g. Bratuša Alojz 1 gl. 5 kr.; č. g. Šalamon Francišek 1 gl. 5 kr.; Vsem preblagim podpirateljem naše blagodejne naprave in preiskrenim ljubiteljem uboge slovenske gimnazijske mladine izrekamo prisrčno zahvalo in stoterni: „Bog plati!“ Nadaljne milodare vsprejema preč. g. o. Benko Hrtiš, gvardijan na Ptujem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sedanja razstava kmetijskih in gozdarskih reči na Dunaji ima vsak den precejšnje število obiskovalcev. Tudi jo hvalijo, da je dobro vrejena in torej dela čast celi državi. Se ve, da dobička ne bode iz nje na nobeno stran veliko. — Češki dež. zbor. v Pragi ni dokončal svojega posvetovanja o spravi in kar stoji z njo v zvezi, vendar pa so posvetovanje mu odložili tje do pozne jeseni. V obče pa le-ta sprava ni na dobrem glasu, mogoče, da še jim splavlje vsa kedaj po vodi. — Da imamo v Gradci c. kr. kmetijsko družbo, to znamo, toda ona skorej ne zna, čemu da jo imamo. Sedaj, ko je že zadnji čas za škropljenje zoper peronosporo, razpošilja še le ona do svojih podružnic naznanilo, da se dobi pri njej nekako potrdilo, vsled katerega pride vožnja „galice“ pri nekaterih železnicah bolj po ceni. To naznanilo je pač za letos prepozno, za drugo leto pa je prerano. Ali zna se, da vino rase le bolj na slov. Štajarji. — Ni resnica, da razpada osrednji klub v drž. zboru, kakor se to želi od strani liberalcev in štajarski konservativci ostanejo slej, kakor prej v tem klubu. — V Celovci imajo novega župana, necega Fr. Glöknerja; prejšnji, Fr. Erwein, ni vzprejel več volitve. No izguba pa tudi dobiček ni velik za mesto vsled te spremembe. — Slov. Korošci imajo sedaj, kakor jih imamo mi, velike skrbi za voljo volitev v dež. zbor. Daj Bog, da bode z njimi sreča! — Na podkovski šoli v Ljubljani začne se dne 1. julija novo šolsko leto. Naj bi tudi iz naših krajev hodili radi mladenci v le-to šolo! — Na Krško polje pride tudi letos veliko vojakov in to za voljo poskušnih vaj pri strelivu. — Prva seja v novem občinskem zastopu mesta Gorice je bila čez navado mirna in potrjene so bile vse volitve brez ugovora. Lahe je pač postalo strah, kaj da kje bode, če bodo volitve vselej tako zoper nje. — Zoper peronosporo škropijo po Primorji letos skorej vsi vinorejci. To je dobro in da še bi storili to le vsi! — Tisto gospôdo, ki so kričali v zadnji seji v mestnem zastopu v Trstu na slov. moža, g. Nabergoja prav „na debelo,“ postalo je tega sram in sedaj preklicuje drugi za drugim, da ni storil tega, kar se je pisalo o

njem. Le-to spoznanje je sicer dobro, toda ali se bodo drugikrat vedli drugače? Mi ne upamo tega od njih. — Škof v Djakovaru v Slavoniji, J. J. Štrossmayer se vrača že domov iz Rima, ne da bi bil, kakor so Madjari želeli, ostal ondi v samostanu. Bili so torej laži-pre-roki. — V ogerskem drž. zboru so vrgli načrt postave, naj bi še Kossuth ostal državljani avstrijskega cesarstva, pod klop in je to le edino modro, pravično. More biti sreča poslej tudi Madjare pamet, pravo domoljubje.

Vunanje države. Iz Rima se poroča, da imenujejo sv. Oče Leon XIII. poleg treh drugih tudi škofa v Krakovem, pl. Dunajevskega za kardinala rimske cerkve. Le-ta je brat avstrijskega ministra za drž. finance. — Crispi, glava vlade italijanske, ima sedaj hudo vojsko z možmi, ki so puntarji, kakor je bil Crispi, dokler in kjer mu je to kaj neslo. Le z veliko težavo se jih otéplje in bode le težko, če jih še premaga. — Francoska vlada misli sedaj z vso resnobo na to, da izpusti iz ječe mladega princa Orleanskega; boji se pa, da princ ne bode vzprejel od nje pomiloščenja, posebno tačas ne, ako bi moral iti iz dežele. To pa tirja ravno vlada, kajti princ ji je hudo na poti, dokler je na francoskih tleh. — Angleško ministerstvo je prišlo v stisko zavoljo ribljenja na otoku Helgoland. Ribičem ni pustilo v novem času, da bi delali ondi, kakor so doslej imeli navado. Ali njim bi ministerstvo že bilo še kos, toda francoska vlada se poteguje za-nje, ker bi sicer francozje imeli škode. — V zadnjem tednu se je bil nemški cesar Viljem II. nekaj povelil in je moral vsled tega ostati doma, v hiši. Na srečo pa se ni bil težko ranil in mu je sedaj noga že ozdravela. — Bismarek ne vsprejme poslanstva v drž. zboru in ostane le ud gosposke hiše. Mož pač uvidéva, da gre tudi brez njega. Nekaj časa je mislil, da brez njega ne pojde srečno v državi. — Ruski car se je zahvalil francoski vladi za to, da je prišla v Parizu celo tolpo nihilistov, ki so se pripravljali na to, da bi pri prvi priliki spravili carja ob življenje. — Kaj poreče najvišje sodišče v Sofiji, glavnem mestu Bolgarije, nazadnje k obsodbi puntarja, majorja Panica? To se še ni izvedelo; mogoče, da še celo stvar preloži na čas, ki bode bolj po godu knezu Ferdinandu, to pa najbrž zato, ker je imela pri strani Rusija svoje roke vmes. — Mladi kralj Srbije, Aleksander I. ima sedaj srečo, da je oče, kralj Milan pri njem, a mati, kraljica Natalija, ne sme sina kralja obiskati ves ta čas, kar je oče Milan na srbskih tleh. To pač ni veselo rodbinsko življenje. — Turški sultan je privolil v to, da se stavi več novih železnic v Turčiji, tudi nekaj tacih, ki so v Mali Aziji. Doslej jih ni maral. — V Egiptu, na severu Afrike, ima še ljudstvo